

Dosarul nr. 2rci-27/23
2-21186660-01-2rci-05042023

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud. N. Bobu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

DECIZIE

12 iulie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Nordglavstroï”,

în cauza de insolabilitate, intentată la cererea depusă de administratorul Societății cu Răspundere Limitată „MC-Consulting” în proces de insolabilitate, Nicolae Gavriș împotriva terțului poprit Societatea cu Răspundere Limitată „Nordglavstroï” cu privire la validarea popririi și încasarea sumei,

împotriva încheierii din 15 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit ca tardiv apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Nordglavstroï” împotriva hotărârii din 14 septembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 17 decembrie 2021, administratorul Societății cu Răspundere Limitată „MC-Consulting” în proces de insolabilitate, Nicolae Gavriș a depus în instanța de insolabilitate cerere împotriva terțului poprit Societatea cu Răspundere Limitată „Nordglavstroï” cu privire la validarea popririi și încasarea sumei.

Prin hotărârea din 14 septembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Central a fost admisă cererea administratorului Societății cu Răspundere Limitată „MC-Consulting” în proces de insolabilitate, Nicolae Gavriș. S-a validat poprirea pe mijloace bănești în mărime de 65 245, 60 de lei. S-a încasat de la terțul poprit Societatea cu Răspundere Limitată „Nordglavstroï” în masa debitoare a Societății cu Răspundere Limitată „MC-Consulting”, pe contul de acumulare al lichidatorului, a datoriei în mărime de 65 245, 60 de lei. S-a încasat de la terțul poprit Societatea cu Răspundere Limitată „Nordglavstroï” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 957, 36 de lei.

La data de 30 septembrie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată „Nordglavstroï” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 14 septembrie 2022

a Judecătorei Edineț, sediul Central, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 15 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost restituit, ca tardiv, apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Nordglavstroi” împotriva hotărârii din 14 septembrie 2022 a Judecătorei Edineț, sediul Central.

La 4 martie 2023, prin intermediul poștei electronice, Societatea cu Răspundere Limitată „Nordglavstroi” a depus cerere de recurs, ulterior fiind confirmată cu semnătura olografă, împotriva încheierii din 15 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, anularea încheierii cu pronunțarea unei noi încheieri de repunere în termen a apelului motivat.

În argumentarea cererii de recurs a indicat că consideră încheierea contestată ca fiind ilegală.

A menționat că la ședința de judecată din 14 septembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, avocatul Irina Raducan a solicitat amânarea ședinței, însă despre faptul că ședința a avut loc nu au fost informați, precum nici i-a fost adusă la cunoștință hotărârea adoptată. Ulterior, de pe Portalul instanțelor de judecată a aflat că la 16 septembrie 2022 a fost publicată hotărârea emisă, nu cunoaște însă din ce motive nu i s-a expediat o copie. De pe pagina web a instanței de judecată a luat cunoștință de hotărârea motivată la data de 16 septembrie 2022, și în termen de 15 zile de la data când a luat cunoștință de hotărâre a depus apelul motivat împotriva acesteia.

În drept, și-a întemeiat recursul în baza dispozițiilor art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Legea insolvenței, încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării și numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Termenul de recurs, precum și recursul declarat nu suspendă executarea încheierilor instanței de insolvență.

Materialele cauzei atestă că, copia încheierii din 15 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost recepționată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Nordglavstroi”, prin intermediul oficiului poștal, la data de la 23 februarie 2023 (f.d.69).

Astfel, recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Nordglavstroi”, la 4 martie 2023, prin intermediul poștei electronice, este în termen.

La 5 aprilie 2023, în adresa Societății cu Răspundere Limitată „MC-Consulting” în proces de insolvență a fost expediată copia recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Nordglavstroi” (f.d. 98).

Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art.426 alin.(3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copie certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Verificând legalitatea încheierii contestate prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept aplicabile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Nordglavstroi” urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din motivele ce succed.

În corespundere cu art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă, prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că hotărârea Judecătorei Edineț, sediul Central, a fost pronunțată la data de 14 septembrie 2022 (f.d.39), iar cererea de apel a fost depusă la 30 septembrie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.46), ultima zi de depunere a apelului fiind 29 septembrie 2022.

În conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) și (6) din Legea insolvenței, hotărârile instanței de insolvență pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului, cu excepțiile prevăzute în prezenta lege. Termenul de apel, precum și apelul declarat nu suspendă executarea hotărârilor instanței de insolvență. Cererile de apel se examinează în procedură scrisă, în termen de până la 60 de zile de la data intentării procedurii de apel, în condițiile examinării cauzei în primă instanță. Instanța de apel poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar. Cererile de apel și de recurs se examinează în modul prevăzut de Codul de procedură civilă, cu excepțiile stabilite în prezenta lege.

Raportând normele de drept procedural situației de fapt, Completul de judecată apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Nordglavstroj” împotriva hotărârii din 14 septembrie 2022 a Judecătorei Edineț, sediul Central, ca fiind depusă în afara termenului legal și fără a solicita repunerea în termen.

Or, repunerea în termenul de atac se face de către instanța de judecată doar în cazurile și în ordinea strict reglementată de art. 116 din Codul de procedură civilă, care cert, expres și imperativ stipulează că repunerea în termen a actului de procedură poate fi efectuată doar la cererea persoanei care o solicită și cu anexarea probelor ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Prin urmare, Societatea cu Răspundere Limitată „Nordglavstroj”, contestând hotărârea primei instanțe peste termenul de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului, trebuia să depună diligența și să întreprindă măsurile necesare pentru a-și proteja drepturile de acces la instanță prin depunerea unei cereri de repunere în termen a apelului, cu anexarea probelor justificative care să confirme imposibilitatea depunerii cererii de apel în termenul de atac prevăzut de lege. Instanța de apel nu era în drept din oficiu să dispună repunerea în termen.

Potrivit art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă reglementează că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Nu pot fi reținute argumentele Societății cu Răspundere Limitată „Nordglavstroj” invocate în cererea de recurs precum că prima instanță a examinat cauza în absența sa. Reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Nordglavstroj” a cunoscut despre examinarea cauzei de insolvabilitate. Administratorul societății a participat la ședința de judecată din 23 august 2022, fiind anunțată întrerupere pentru data de 14 septembrie 2022.

În context, Completul de judecată reține că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa promovează, cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Respectarea termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 362 din Codul de procedură civilă, prin care ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate. Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Nordglavstroj”, cu menținerea încheierii din 15 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2), 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Nordglavstroi”.

Se menține încheierea din 15 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți, în cauza de insolvență, intentată la cererea depusă de administratorul Societății cu Răspundere Limitată „MC-Consulting” în proces de insolvență, Nicolae Gavriș împotriva terțului poprit Societatea cu Răspundere Limitată „Nordglavstroi” cu privire la validarea popririi și încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos